

Laiškas Valiui Drazdauskui, 1946-10-10, [iš Vilniaus - į Kauną].

Gerbiamas Redaktoriau ir / brangus Bičiuli! / Gavau cirkuliarą - rašyti L[ietuvos]

Gerbiamas Redaktoriau ir brangus Bičiuli!

Gavau cirkuliarą — rašyti L[ietuvos] Teatro istoriją. Nė velnio iš to neišeis.

1) Labai didelis paruošiamas darbas, — per ilgai reikia sėdėti bibliotekose, — pradėti gi reikia jėzuitų ir mokykliniu teatru, Lietuvoj gi prasidėjo tai labai seniai, juk ir Тишайший царь Алексей Михайлович [1], pamatęs Vilniuj Teatrą, įsigeidė ir Maskvoj įsisteigti.

2) Rašyti reikia Kaune, bent medžiagą rinkti, — reikalingi laikraščių komplektai yra tiktai Kaune, — jų dalis — tik buvusioj A[domo] Jakšto [2] bibliotekoj.

3) Dalį to darbo buvo padirbęs J[ulius] Čiuta [3] (rank[raštis] — 400 didelių puslapių), bet kur jis ir jo darbas dabar yra — velniai jį žino.

4) Dalį darbo buvo padirbęs ir J[ulius] Būtėnas [4], bet jis dabar toks mandras, kaip „brolio žirgelis nuo rūtelių vainikėlio“, — su juo sunki rokunda.

5) Reikia išraust ir Mokslo akademijos archyvai.

6) Neatlikus šio darbo (paruošiamo) siūlomos knygos rašyti negalima, — kas imsis tai daryti, bus pliuškis. O raustis archyvuose ir bibliotekose, dulkintis po senus laikraščių komplektus — — — brrr... Ne, to aš jau nebenoriu. Nekenčiu darbo lavoninėse, nors tie lavonai ir knygomis būtų vadinami! Tad šio darbo pasiimti aš negaliu.

Jeigu „Dievų miškas“ į spaudą dar neatiduotas, tai ir nebeduokite, — suk jį velniai. Man jau įkyrėjo, — viskas ir pats veikalas. Tiek jis man atsibodo, kad aš nė korektūrų nebegalėčiau skaityti. Išimkite jį geriau „iš repertuaro“. Aš gi jį perdirbsiu, — išbrauksiu visą aktualiją, visą informacinę medžiagą, padarysiu tikrai meno veikalą. Šiaip ar taip, dabar juk mano raštai niekam nereikalingi! [5]

Na, tiek to!

Viso. Jūsų B[alys] Sruog[a]

Vilnius

1946. 10. 10

KOMENTARAI

[1] ~ *rus* = Tyliausiasis caras Aleksejus Michailovičius (1629-1676), Rusijos caras (1645-1676), vadintas Tyliausiuoju.

[2] Adomas Dambrauskas-Jakštas (1860-1938), filosofas, teologas, literatūros kritikas, poetas, profesorius, prelatas.

[3] Turbūt kalbama apie Julijų Čiutą (g. 1917), Linkuvos gimnazijos lietuvių ir vokiečių kalbų mokytoją.

[4] Julius Būtėnas (1908-1999), literatūros tyrinėtojas, kritikas, žurnalistas, redaktorius, rašytojas. 1944-1950 m. Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakulteto vyresnysis dėstytojas.

[5] Kalbama apie BS kūrinio *Dievų miškas* redagavimo peripetijas.

Valys Drazdauskas, vyriausiasis Valstybinės grožinės literatūros leidyklos redaktorius, 1946-04-18 buvo pasirašęs kūrinį spaudai. 1946-05-15 gautas Glavlito leidimas kūrinio tekstą rinkti. Toliau vyko *Dievų miško* redagavimo darbai. Nors 1946-10-01 BS kūrinys LKP (b) CK sekretoriaus Kazio Preikšo viešai sukritikuotas sušauktame Lietuvos rašytojų susirinkime, Drazdauskas toliau siekė jį išleisti, bendradarbiavo su autoriumi, skatino tęsti pradėtą darbą.